

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LII (46)

Štev. (Nº) 34

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

2 de septiembre - 2. septembra 1993

Odnosi Slovenije z Evropsko skupnostjo

„Vlada Republike Slovenije in še posebej ministrstvo za zunanje zadeve sta v zadnjem obdobju zelo dejavna v odnosih z Evropsko skupnostjo“, je zapisano 30. avgusta v izjavi zunanjega ministra Ljube Peterleta o odnosih Republike Slovenije z Evropsko skupnostjo.

V izjavi je vodja slovenske diplomacije posebej opozoril, da „bo po opravljenem ratifikacijskem postopku obeh strani 1. septembra 1993 začel veljati sporazum o sodelovanju med RS in ES skupaj s finančnim protokolom ter transportnim sporazumom. V okviru teh sporazumov je bila sprejeta tudi deklaracija o političnem dialogu med Slovenijo in Evropsko skupnostjo.“

„Od pobude, t.j. odkar sem februarja 1992 kot predsednik vlade RS pisal predsedniku komisije Evropske skupnosti gospodu J. Delorsu, do parafiranja omenjenih sporazumov, je minilo manj kot leto dni, podpisani pa so bili 6. aprila letos v Luksemburgu. Čeprav so v Evropi številni videli Slovenijo v kontekstu nerazrešenih konfliktov na Balkanu, so se naša intenzivna prizadevanja, da bi Slovenija takoj in brez čakanja na druge začela svojo pot v Evropo, pokazala kot pravilna in uspešna,“ je zapisal minister Peterle.

V izjavi slovenskega zunanjega ministra je zapisano, da je „s sklenitvijo omenjenih sporazumov Slovenija pridobila status partnerja Evropske skupnosti ter si ustvarila pravno in politično podlago za nadaljnje približevanje Evropski skupnosti. To je toliko pomembnejše, ker je Slovenija ena od manjših držav v Evropi. Pri pridobivanju mesta v Evropi, ki nam pripada, ne gre zanemariti dejstva, da je bila Slovenija maja letos „kot edina s prostora nekdanje Jugoslavije sprejeta v Svet Evrope, ta pa združuje demokratske evropske države.“

„Omenil bi tudi, da vse hitreje krepimo naše sodelovanje z institucijami na področju evropske varnosti tudi z Zahodnoevropsko unijo in Natom. Naša pozornost z Evropo se torej krepi na vseh področjih in je večplastna. Vlada Republike Slovenije in ministrstvo za zunanje zadeve sta namenjena odločno nadaljevati po tej poti tudi naprej. S sklenitvijo sporazuma o sodelovanju si je Slovenija zagotovila ugoden trgovinski položaj in ta nam zagotavlja brezcarinski izvoz velike večine industrijskih izdelkov, to pa je izjemno pomembno, saj na tržišču Evropske skupnosti uveljavimo več kot dve tretjini celotnega izvoza,“ je zapisal Lojze Peterle v svoji izjavi.

„ES nam v okviru programa Phare daje tehnično pomoč na področjih, ki smo jih določili sami. Že dosedanje izkušnje kažejo, da je ta pomoč zelo dragocena za posodabljanje naše zakonodaje javnih služb, ki zagotavljajo višjo kakovost življenja. Hkrati se intenzivno vključujemo v raziskovalne in razvojne programe, ki potekajo v koordinaciji Evropske skup-

nosti in nam zagotavljajo dostop do vrhunskih raziskav v Evropi.

S finančnim protokolom smo si zagotovili ugodna posojila za zgraditev prometne infrastrukture, to pa je brez dvoma ena razvojnih prednosti Slovenije in eden od pogojev za tesnejše povezovanje z državami ES.

Julija je bil parafiran tekstilni sporazum; ta sporazum tej pomembni panogi slovenskega gospodarstva zagotavlja ugodne možnosti za večji izvoz na tržišča Evropske skupnosti.

Zadnji dokument, ki smo ga podpisali z Evropsko skupnostjo, je memorandum o sodelovanju za leto 1993/94; z njim širimo tudi sodelovanje na področju izobraževanja, inovacij, ekologije, varovanja, malih in srednjih podjetij ter informatike.

Ocenjujemo, da lahko dosednji razvoj sodelovanja z Evropsko skupnostjo pozitivno ovrednotimo in da si je treba prizadevati, da bi se na podlagi doseženega čim prej začela pogajanja o pridruženem članstvu,“ je tudi zapisal v izjavi zunanji minister.

Lojze Peterle je izrazil zadovoljstvo, da bo 6. in 7. septembra na uradnem obisku v Sloveniji Hans van den Broek, ki je v komisiji odgovoren za zunanje zadeve. „Gospod van den Broek prihaja v Slovenijo v pravem trenutku in se bo v okviru svojih številnih srečanj pogovarjal o dosežkih v našem sodelovanju ter nadaljnjih poteh medsebojnega povezovanja,“ še piše v izjavi Peterleta, ki jo je javnosti posredovalo ministrstvo za zunanje zadeve.

(STA)

Afera z orožjem

Slovensko časopisje je 31. avgusta objavilo pojasnilo obrambnega ministrstva v zvezi s trditvami predsednika republike Milana Kučana, ki jih je izrekel v radijski oddaji Studio ob 17-ih pred nekaj dnevi.

Gre za odgovor Milana Kučana na vprašanje časnikarja o tem, ali je slovenski politični vrh vedel vse o trgovini z orožjem. Milan Kučan je namreč na to vprašanje odgovoril, da sta predsedstvo države in svet za obrambo v pripravi na plebiscit in osamosvojitve Slovenije prejela odločitev, da se zaradi morebitne vojne Slovenija obožuje. Po njegovih besedah je Slovenija tudi Hrvaški ter Bosni in Hercegovini pomagala z orožjem. O drugih nakupih in preprodajah orožja pa predsedstvo in svet za obrambo nista vedela nič. Sicer po Kučanovih besedah niti predsedstvo niti svet za obrambo nista nikoli dobila informacije o realizaciji omenjenih sklepov, za orožje na mariborskem letališču pa naj bi Kučan izvedel iz časopisov.

Ministrstvo za obrambo, oziroma minister Janša na te Kučanove trditve odgo-

Nehajmo se sprenevedati!

Jože Pučnik v daljšem prispevku, ki je bil objavljen v sobotni prilogi Dela 28. avgusta, poudarja, da nojevsko sprenevedanje Slovincem žal ni tuje, in dodaja, da je trenutno v modi sprenevedanje v odnosu do preteklosti. Od volitev leta 1990 pa do danes se namreč v Sloveniji sprenevedamo v odnosu do komunistične preteklosti in do zločinov iz tega obdobja. To delamo zato, dodaja Pučnik, ker prevladuje iluzija, da se lahko temu delu naše zgodovine izmaknemo, ne da bi ogrozili prihodnost.

Za sistematično urejanje odnosa do obdobja komunističnega nasilja v Sloveniji pa potrebujemo vrednostno politično oceno tega obdobja in zakonsko ureditev pravnih posledic, ki izhajajo iz sprejete vrednostne politične ocene komunističnega nasilja, opozarja Pučnik in navaja nekaj najbolj očitnih primerov pravnih problemov, ki bi jih morali z zakonom urediti.

V Sloveniji nimamo zakona za razveljavitev napisanih in nenapisanih smrtnih obsodb, ki so bile deloma izvršene, deloma pa spremenjene v dolgoletne kazni prisilnega dela; nimamo tudi zakona, ki bi po uradni dolžnosti izsilil preiskavo o mestu pokopa posameznih žrtev, ni zakonske podlage, da bi po uradni dolžnosti razveljavili kazni, ki so bile izrečene v političnih procesih; ni zakonske podlage, da bi zaporne kazni, ki so bile praktično vedno prisilno delo, po uradni dolžnosti priznali za pokojninsko dobo; ni zakonske podlage, po kateri bi uslužbencem tistih državnih institucij, ki so izvrševali zločinska povelja, lahko razveljavili beneficirano delovno dobo in temu ustrezno ponovno določili višino pokojnine; ni zakona, ki bi določil, da so nekatere ustanove in organizacije komunistične diktature imele zločinski značaj (Pučnik omenja Komunistično partijo, njene likvidatorske službe in obveščevalne službe); nimamo zakonodaje o kolabora-

torstvu s Sovjetsko zvezo in hlapčevstvom Beogradu; nimamo zakonske ureditve vprašanja komunističnih arhivov (bolj kot udbovski arhivi so potrebni arhivi Komunistične partije in njih naslednic).

Jože Pučnik je prepričan, da je sistematično urejanje odnosa do komunistične diktature projekt, ki je nacionalnega pomena. Gre za nacionalno in državno identiteto, gre za narodni spomin, kakor tudi za odkrito poštenost do lastne zgodovine in do samega sebe. Ne moremo in ne smemo očitnih zločinov komunističnega režima skrivati sami pred seboj in pred drugimi. Umorov, terorja in brezobzirnega kratenja temeljnih človeških pravic, posebno političnih, ne smemo vzeti za „kavalirski delikt“, lepo „spravo“ pomežikniti, svetohlinsko vzhihniti in reči: kar je bilo, je pač bilo... Tako se lahko obnaša neko gorsko plemo, balkansko ali afriško; narod z državo si takšnega bizantinstva ne sme privoščiti, med drugim poudarja Jože Pučnik.

(STA)

Tik pred zaključkom lista smo prejeli celoten članek, ki ga bomo objavili v prihodnji številki.

Volilna gesla z napako

Biserka Karneža v dnevniku Slovenec, 28. avgusta opozarja na divje lastninenje podjetij in na krajo družbenega premoženja, ki ji še nihče ni stopil na prste.

Namesto varstva delavcev sodišča s pretvezo pomanjkljive zakonodaje varujejo direktorje, podobno ravnanje pa je značilno tudi za politike. Ti se na pravno državo spomnijo samo takrat, kadar je to v njihovem zasebnem interesu in v interesu dobrih prijateljev, na brezpravne delavce pa zgolj v času volitev, poudarja komentatorka.

V nadaljevanju navaja nekaj primerov, ki jasno kažejo, da cinizem in šikaniranje brezpravnih nima meja (protestni zbor delavcev proti nezakonitosti v podjetju Oprema Kočevje, gladovna stavka v Postojnski jami...). Ob zadnjem primeru, stavki delavcev v kamniški Kočni, pa sprašuje, kaj počne „neodvisno“ sodstvo. Ob grobih kršitvah, tako fizičnih kot zakonskih, ki so vidne že vakemu laiku, sodišče pod izgovorom, da nima dovolj dokazov, noče izvesti sodnega postopka proti samozvanemu direktorju. Zveza svobodnih sindikatov pa je namesto podpore stavkajočim delavcem, ki pripadajo sindikatu Neodvisnost, podprla samozvanega direktorja. Takšno ravnanje „neodvisnega“ sodstva in Zveze svobodnih sindikatov je žal pravilo in ne izjema, opozarja komentatorka in dodaja, da podobno velja tudi za vse stranke in kandidate, ki so se na volitvah kitili z gesli, kot so „Vredni smo dobrega predsednika“ ali „Ne levo, ne desno, na bolje“. Zanje bi bilo primernejše geslo „Vredni smo dobrega Momljača“ in „Ne levo, ne desno, v svoj žep,“ končuje Biserka Karneža.

Slovinci hočejo živeti v Zahodni Evropi

Časopis „Basler Zeitung“ je priobčil dolg članek s podnaslovom: Slovenija, ki je že dve leti neodvisna država, teži k Zahodni Evropi. Sedemdesetletna pripadnost k Jugoslaviji in komunistična preteklost ji otežkočata novo orientacijo. Vojna v Bosni pa celo vzpostavlja gotovo sumničenje. Predvsem pa morajo Slovenci pred zunanjimi izpodbijanjem braniti odločitve, da so se odcepili od svojih južnih, slovanskih sodržavnikov.

Stara, baročna Ljubljana ima nedovmne znake duhovnega vpliva Srednje Evrope, z rahlo italijansko obarvanostjo. Balkan s svojimi značilnostmi je od nje zelo oddaljen. Tudi desetletno sožitje s Hrvti in Srbi in z naknadno komunistično Titovo državo ni zmoglo spremeniti osnovnega značaja Slovencev — tako meščanov kakor podeželja. Stoletja življenja s Srednjo Evropo so pač imela večji vpliv.

Toda Slovenci ne iščejo povratka v preteklost. Razočaranje nad neuspešnim bivanjem v skupni državi s svojimi sosednjimi slovanskimi narodi jim pa tudi ne brani, da ne bi pozabili težav, s katerimi so se morali soočevati v cesarski Avstriji.

Komaj dvamilijonski narod, ki živi na ozemlju, ki meri le polovico Švice, je zato enodušno sklenil, da se bo državno osamosvojil. Pogoji za takšno odločitev Slovencev so pa bili veliko ugodnejši kakor v drugih republikah bivše Jugoslavije. Čeprav se je v zadnjih letih lepo število Srbov, Bosancev in Albancev naselilo v „premožni deželici“, si vendar niso mogli ustvariti kompaktne manjšine. „Zgodovinski manjšini“ Italijanov in Madžarov sta nepomembni. Tako je na jugu Evrope Slovenija edina slovanska država s praktično enotnim prebivalstvom. Zato Srbi niso našli načina, da bi upravičljivo zagovarjali vzrok za vojaško intervencijo Slovenije, katero so po desetdnevnem napadanju morali s svojimi četami zapustiti — seveda ob enotnem, skupnem odporu vseh Slovencev.

Kljub ogromnemu navdušenju, ki je ob osamosvojitvi prevečalo Slovence v domovini in po svetu, pa letošnje praznovanje druge obletnice ni imelo nekdanjega blišča. Izgledalo je, kot da bi priborjena samostojna državnost bila ogrožena tako od notranjih kakor od zunanjih močnih vplivov.

Milan Kučan, predsednik države in zadnji voditelj slovenske komunistične partije, je bil na predvečer državnega praznika v javnem, odprtem pismu obdolžen, da se še ni popolnoma ločil od svoje jugoslovanske in komunistične preteklosti. Dopisnik Erwin Märki piše, da je obstoj samostojne slovenske države dvomljiv — ker je v sami Sloveniji močna skupina zelo vplivnih osebnosti, ki želijo ponovno oživetje nekdanje Jugoslavije. Tudi v mednarodnih krogih se že slišijo vprašanje, če ima slovenska samostojnost sploh smisel.

Opoščno pismo Kučanu so med drugimi podpisali tudi sedanji zunanji minister Lojze Peterle, obrambni minister Janez Janša in France Bučar. Opozicija sedaj tudi močno napada sodnega ministra Kozinca, katerega dolži, da je pripadal nekdanji tajni policiji. Res je po zadnjih volitvah v preteklem decembru prevzela oblast srednje-leva koalicija, v kateri sodelujejo krščanski demokrati, liberalni demokrati (ki so izšli iz srede mladih komunistov), socialdemokrati ter „zeleni“. Bučar, pripadnik demokratske stranke, predstavlja: „Stari politiki hočejo obdržati svoja mesta!“

Na Ljubljano vpliva zelo slabo vojna v Bosni zaradi neuspešnega poseganja tako držav Zahodne Evrope kakor Severne Amerike. Čeprav se sami ne udeležujejo normalnih mirovnih pogajanj, se Slovenci zavedajo, kako bistvene važnosti je mir na

Balkanu za njihovo lastno usodo. Zanje niso važne le ponovne trgovske povezave, nevarne so jim nove tendence za ponovno združitev južnih slovanskih narodov. Ljubljana vztraja na enotni, smostojni bosanski državi. V deljeni Bosni pričakuje stalne nemire, ki brez dvoma ne jamčijo varnosti. Velika Srbija kot zmagovalka pa pomeni Slovincem veliko nevarnost. Zato zagovarjajo stališče, da svet omogoči muslimanom, da se bodo sami branili. Velešrbski načrti — kateri jim pomenijo projugoslovanski — jih vznemirjajo predvsem zaradi dejstva, ker jim Zahod prav za prav ne postavlja resnih ovir — ali pa jih celo tajno podpira. Zaznavajo se glasovi, da bi ponovno ustanovljena Jugoslavija imela na Balkanu važne funkcije. Zato nekateri zunanji državni kritično sprejemajo dejstvo samostojnih Slovenije in Hrvaške. Takšnega mišljenja naj bi bila Kissinger ter bivši italijanski zunanji minister De Michelis, za katera naj bi bila nova Jugoslavija edino možna alternativa za ureditev kaosa.

Zunanji minister Peterle se namerno izogiba, da bi objavili imena teh osebnosti. Omenja le, da so takšnim načrtom naklonjeni gotovi krogi, ki se tradicionalno nagibajo k Beogradu. To sta predvsem Velika Britanija in Francija. Oba se upirata, da bi muslimanom omogočili samoobrambo, enako tudi lord Owen. V Ljubljani krožijo vesti, da je zahod pripravljen sprejeti načrt, po katerem naj bi se ustvaril življenja nezmožen „rezervat“ Muslimanov ter razkosana in oslajljena Hrvaška — slednja predvsem zaradi srbskih zahtev, da se Srbiji pusti odprt dostop do Jadranskega morja. Francija in Anglija seveda zagovarjata takšne načrte zaradi že zgodovinskih namenov: da bi namreč preprečili nemški vpliv na jugovzhodu Evrope.

Slovenska zunanja politika je spričo takšnih potez zavzela jasno stališče: odločna distanca do skupnosti v okvirju razbite federacije ter čim hitrejša vključitev v mednarodne zahodne povezave, tako politične kakor gospodarske.

Opoščno pismo Kučanu le moral nekaj popustiti: proti prvotnim namenom se je na predvečer praznika samostojne Slovenije vendarle vršila javna prireditev z nekaj vojaki, vojaško godbo, predsednikovim govorom ter maloštevilnimi civilisti.

Priredila Pavlina Dobovškova

Ljubljana malo bliže Rimu

Prejšnji teden sta se na Bledu sestali slovenska in italijanska delegacija na razgovore. To srečanje na Bledu je bilo pozitivno, saj so vsi pripomnili, da bo pot do skupnega gledanja na vsa odprta vprašanja še zelo dolga, da pa obstaja na obeh straneh volja, da državi na vsa vprašanja poiščeta skupne odgovore. Italija je pokazala odprtost zlasti pri dveh vprašanjih, ki sta za Slovenijo ključnega pomena: podprla je prizadevanje Slovenije za pridruženost članstvo v Evropski skupnosti in financiranje avtoceste Trst-Budimpešta.

Obstajajo pa tudi vprašanja, pri katerih sta si delegaciji daleč narazen. To je na primer zaščita slovenske manjšine v Italiji, ali pa italijanska zahteva po spremembi zakona o prepovedi kupovanja nepremičnin v obmejnem pasu s strani tujcev.

Pomembno je bilo vzdušje, ki je bilo odsev volje, da bi se politična razdalja med Ljubljano in Rimom skrajšala, kar sicer ne prinaša pomladi, vendar pa lahko rečemo, da je prva lastovka že priletela.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Odstop notranjega ministra, ki smo ga samo omenili v pretekli številki, je gotovo eden najvažnejših političnih dogodkov v zadnjih mesecih. A po svoje je tudi edinstven v politični zgodovini zadnjih let. Zato je prilično, da si ga kljub preteklem času bolje ogledamo, kajti pustil bo globoko sled v zgodovini menemizma.

ZALOPUTNIL JE VRATA

Gustavo Beliz, komaj tridesetleten fant, je pred devetimi meseci zasedel mesto notranjega ministra. Bister, izredno učen, avtor nakaj knjig politično nacionalne narave, izhaja iz krogov, nad katerimi ima močan ideološki vpliv verska organizacija Opus Dei. Beliz se je „zagledal“ v Menema takoj ob nastopu demokracije. Pritegnila ga je zlasti „ljudska bližina“; v tem je Menem podedoval nekaj Peronovih značilnosti. Ko je od blizu sledil vladno delo svojega šefa in zlasti njegovo globoko gospodarsko reformo argentinskega življenja, se je še bolj prepričal, da mora on dodati svoj napor v tej patriotski bitki. In kje bolje kot na področju, kjer menemizem najbolj boleha: v boju proti politični korupciji in zakulisnih trgovanjih in sporazumih.

Z mesta tajnika javne funkcije je pisal predsednikove govore in skušal vpeljati modernizacijo v delovanje argentinske državne strukture. Potem ko je padel notranji minister Manzano, znan po nejasnih delih in obtožbah korupcije, je Beliz smatral, da je prišel njegov čas. Sprejel je mesto notranjega ministra in obljubil politično modernizacijo in zlasti „prozornost“ uradnega političnega delovanja.

Devet mesecev je zadostovalo, da je Beliz spoznal, da se bojuje „brez upa zmage“. Položaj je verjetno najbolj jasno razložil bivši vojak in sedanji kandidat Aldo Rico, ko je smatral, da „usmiljenka ne vzdrži dolgo v beznici“. Beliz sam je izrazil: „v beli obleki sem stopil v lužo“ in „stal sem sredi kačjega gnezda“. Ostre besede, če smatramo, da se običajno ministri poslovijo in razlagajo svoj odhod zaradi „osebnih“ razlogov.

Belizovo odstopno pismo pa je bilo močno in grenko. Potem ko je razložil, kaj je nameraval, je povedal, da ne more stati na čelu razvoja, v katerem drugi ljudje delajo stvari, s katerimi on ne more nikakor soglašati. Konkretno: za doseg ustavne reforme skušajo izvajati geste izven strukture zunanjega ministrstva, ki povzročajo „splošno stanje sumničenja“. To pa povzroča nevarnost, da celoten razvoj postane „nelegalen“.

Enostavno: Beliz se nanaša na vladno težnjo, da bi prodrl v kongresu z enostavno dvetretjinsko večino prisotnih; ali pa na še bolj enostaven postopek, da bi „kupili“ glasove nekaterih opozicijskih poslancev. Imel je bridke izkušnje, da je to mogoče in da so v vladi ljudje, ki so zmožni takih korakov. Dvakrat se mu je to konkretno dogodilo: v provinci Corrientes, kjer so za izvolitev guvernerja podkupili radikalnega poslanca, da je šel v Paragvaj in tako pustil skupščino nesklepčno; in v provinci Catamarca, kjer so nelegalno izvolili za ponovno dobo senatorico Alicia Saadi, poteza, ki je padla v vodo zaradi splošne reakcije in seveda zaradi odločnega nastopa sedaj bivšega ministra. Imel pa je tudi resne informacije, da nekatere osebe v vladi že razgrinjajo mreže za podoben nastop glede ustavne reforme. Denar je sveta vladar.

Ko je svoje križe in težave predložil predsedniku, ni od njega dobil jasnega odgovora; še manj jasne zaslombe. Spoznal je torej Beliz, da stoji na mestu le kot kuliša, za katero se odvijajo družbi nejasni do-

godki. V nedeljo je v jutranjiku še izšel intervju, v katerem izraža svoje dvome in domneve. V ponedeljek pa je podal ostavko, kjer znova javno in jasno potrdi prepričanje, da nekateri vladni možje stopajo po krivi poti. Udarec je bil močan in Menem ga je indirektno označil kot „izdajstvo“.

PRIJATELJI, NASPROTNIKI IN SOVRAŽNIKI

Je imel Beliz kak drug izhod? Če je hotel delovati po vesti, ne. Naj človek soglaša z njegovo politično-religiozno ideologijo ali ne, priznati mu je treba doslednost v svojem prepričanju. Dogodek znova postavi na prvo stran debato o delovanju vernikov v politiki in etičnim odjekom tega udejstvovanja.

Toda, če gledamo vso zadevo s političnega vidika, vidimo, da je izid popolnoma logičen. Predsednik si je zastavil cilj: ustavna reforma in ponovna predsedniška kandidatura. In ta cilj je treba doseči. Za vsako ceno? Naj stane kar hoče? Tudi z ilegalnim postopanjem? Morda predsednik nima tega namena. A v njegovem krogu so ljudje, ki so pripravljeni na vse. Na te se je nanašal Beliz, ko je trdil, da so v vladi „petolizci in ovađuhi“ in da mora predsednik izbirati med temi ali pa resnimi in odgovornimi funkcionarji. Jasno, izbira se je obrnila proti Belizu.

Kdo so ti osporavani ljudje? To so Belizovi sovražniki. In čeprav ni nikogar omenil, ves svet ve, da je glavni tajnik predsedništva Eduardo Bauzá tisti, ki suka niti za kulisami. On ter predsednikov brat Eduardo Menem, sta dandanes najmočnejši figuri v predsednikovem krogu. Protiutež te politične moči je morda edinole buenosaireski guverner Duhalde (ta bi spadal med Belizove nasprotnike) in pa gospodarski minister Cavallo, edini Belizov prijatelj v vladi. Ni čudno, da so se zbrali dan po ostavki na prijateljskem kosilu Beliz, Cavallo in tucumanski guverner Palito Ortega.

Ta dogodek pa meče še posebno luč na Belizovo delovanje. Njegova taktika glede ustavne reforme je bila: doseči jo s širokim soglasjem celotne politične srenje v državi. To pa se je izkazalo kot možno le, če bi se Menem odpovedal ponovni kandidaturi. Beliz je skušal vplivati v tej smeri in s tem zapravljal pri predsedniku ves kredit. Je res, da je imel notranji minister že pripravljen izhod in delal za predsedniško kandidato tucumanskega guvernerja? Je možno, da bi v tem primeru predsedniška formula peronizma za leto 1995 bila Ortega-Beliz? V politiki je vse mogoče. In zato ni čudno, da peronistični kadri nikdar niso milo gledali Beliza in da je njegov izstop iz vlade le naravna posledica celotnega razvoja.

Kot zanimivost omenimo še dvojce odtenkov teh dogodkov. Prva je ta: Beliz je pričel delovati v vladi kot državni tajnik za javno funkcijo. Sedaj je bil na to mesto imenovana Claudia Bello, bivša interventorka v Corrientesu in ožja predsednikova prijateljica. Ko je nastopila novo funkcijo, je Menem izrazil, da je „že trikrat prisegla in me nikdar ni izdala“. Kdor hoče poslušati, naj posluša. Druga: ameriški poslanik Cheek je izrazil, naj pride (če pride) do ustavne reforme „po legalni poti“. Tudi na severu zaskrbljeno gledajo na temne politične manevre nekaterih vladnih mož? Ta izjava pa predstavlja nov činitelj, ki ga je treba upoštevati pri nadaljnjem razvoju. Vsekakor, trenutno je Belizov odstop precej zavrl razvoj ustavne reforme v kongresu. Težko je, da bi kak konkreten korak bil izvršen pred oktobrskimi volitvami. Po njih pa je mnogo odvisno od rezultata. Ta pa je zaenkrat še velika neznanka.

DR. JOŽE RANT

Državljanstvo in zaplenjeno premoženje

Gre za moje osebno mnenje. Nekateri trdijo, da je vsako mnenje spoštovanja vredno. Toda spoštovanja vredni smo le ljudje kot osebe! Seveda moramo spoštovati pravico vsakogar, da izraža in zagovarja svoje mnenje, s čimer pa ni rečeno, da se s tem mnenjem strinjamo niti ne da bi ga morali spoštovati. Ali so spoštovanja vredna tale mnenja: belo pleme je nad drugimi; moški velja več kot ženska; bebce ali nerazumne starčke bi bilo treba iztrebiti; homoseksualci imajo iste pravice do zakona in celo do posvojitve in vzgoje otrok kot heteroseksualci? Ali je mogoče spoštovati npr. takale mnenja: pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne; vsi debeluhji morajo na prisilno dieto ali pa na prisilno delo; vsi plešasti, ki si nočejo nadeti lasuje, morajo biti obglavljeni; tudi psički gredo v nebesa; če naletiš na črnega mačka, te bo zadela nesreča itd., itd.?

1. V vsaki kolikor toliko urejeni družbi si nihče ne sme jemati pravice na svojo roko. Zato je razumljivo, da so nekateri najbolj nujni uradni opravljeni neizogibni: če ti okrađejo hišo ali ukradejo vozilo, moraš najprej izgubiti precej časa in denarja za ovadbo, odvetnika ali posrednika (ali za podkup, če komu to vest dovoljuje), preden lahko pričneš upati na kak uspeh. Res je pa tudi, da vsi vemo, da živimo v „civilizaciji papirja“, to se pravi birokracije, (čeprav ji še nismo postavili spomenika). To se pravi, da je izredno veliko postopkov čisto odveč. Tak primer se mi zdi vse, kar je v zvezi z „milostno“ podelitvijo (!) slovenskega državljanstva in s povrnitvijo zaplenjenega premoženja.

Nekaterim odgovornim osebam na zadnjih mestih sem pred časom pisal o o tem. Po mojem bi bil potreben čisto kratek pa jasn zakon o državljanstvu in povrnitvi lastnine. Države, ki so pravne naslednice prejšnjega režima (oz. države) in na kar same stalno poudarjajo, bi morale prevzeti nase ne vse stroške, ampak tudi preverjanje zahtev.

2. Govorim o zahtevah, ne o prošnjah! Prošiti za to, kar nekomu po naravnem in pozitivnem zakonu gre, je poniževalno. Zato bo omenjeni zakon moral določiti, da se priznava državljanstvo vsem, ki imajo do njega naravno pravico in prav tako, da se jim povračuje vse, kar jim je bilo zaplenjeno. Pri drugem bo treba razlikovati: Do svojih premičnin skoro nihče ne bo mogel, ker so pač z njimi delali kot svinje z mehonom; kar pa je bilo umetnin, zlatnine, denarja in podobnega, bo težko dokazati, čigavo je bilo. Druga zadeva je z nepremičninami: v tem primeru bi bilo zadosti, da bi vsakdo samo približno označil, kar je bilo njegovega oz. njegovih staršev; uradno določeni odvjetniki bi potem morali določiti in predložiti zahteve, sodniki pa bi se potem morali čimprej o tem izraziti. (To bi moralo iti še hitre kot razsodbe o lastnini nekaterih gospodarsko „močnih“ ali politično vplivnih, kot se je zgleda dozda dogajalo. Prav gotovo še hitreje kot povrnitev tujim plemičem, ko človek ne ve, če je bilo zaradi tega, ker so tujci, predvsem z močnim gospodarskim ozadjem, ali ker so „grofi“, ki bi jih v demokratični državi ne smelo biti preveč.)

3. Povrnitev zaplenjenega premoženja ima značaj poprave krivic. Toda še bolj važno je, da se s tem vsaj tiho (implicitno) prizna tudi moralna odškodnina, čeravno bi je v tvarnem (denarnem) smislu ne bilo nič. Prepričan sem, da Slovenci v zdomstvu nočemo še poslabšati sedanjega stanja v Sloveniji s tem, da bi zahtevali odškodnino

od države. Verjetno bo dosti primerov, v katerih so sedanj „lastniki“ morda v dobri veri kupili premoženje od države ali družbe (?) ali zasebnikov, s čimer pa seveda niso upravičeni lastniki. Prepričan sem pa tudi, da prizadeti Slovenci v zdomstvu nismo dolžni izgubljati denarja in časa s takimi tožbami — to je zadeva države, če res hoče spremeniti sedanje krivično stanje. Prepričan sem tudi, da se Slovenci v zdomstvu ne maramo prodati za skledo leče, še manj pa klečepaziti pred novimi (?) oblastniki.

4. Kar se državljanstva tiče, imam resne ugovore. Po A. Horvatu (gl. „Meddobje“, XXVII - 1993, 1-2, str. 129), ki navaja F. Uzala, bi Argentinci še ne bili narod in bi torej biti Argentinec ne bilo več kot „državljan Argentine“. Vse drugo je plod domišljije... Potemtakem bi Slovenec mirno ostal Slovenec, čeprav bi imel argentinsko državljanstvo in čeprav bi se celo do neke mere vključil v to „nastajajočo“ argentinsko narodnost. Toda na splošno o tem Argentinci sodijo drugače in prav tako tudi tukajšnji zakoni. Če bi imel prav Horvat (oz. Uzal), potem bi dvojno državljanstvo bilo manj dopustljivo kot na splošno sodimo. Sicer pa pravno ni upravičeno, dokler ne pride do tozadavnega dogovora med Slovenijo in Argentino.

5. Dvojno državljanstvo ima drugačen pomen in drugačne posledice kot pripadnost dvojnemu kulturnemu krogu. Obstoji namreč možnost, da se je kdo čisto naravno vključil v argentinsko oz. iberoameriško kulturno območje ne da bi opustil svoje izvirno območje. V še večji meri to velja za v Argentini rojene potomce Slovencev. Če bi preveč vztrajali na tem, da je „argentinstvo“ samo državljanstvo, potem bi s tem nekako obvezovali nekatere na trajno in popolno izkoreninjenost, ker bi ne imeli svojih korenin ne tu ne tam. Vsaj toliko, v kolikor bi se ne počutili domačine ne tu ne v domovini.

6. Državljanstvo sorazmerno malo pomeni. Od leta 1945 smo bili in smo še Slovenci v tujini, čeprav nismo imeli nobenega državljanstva, niti argentinskega niti jugoslovanskega. Bili smo in smo še Slovenci, čeprav smo se zavestno vključili v argentinsko kulturno območje in sprejeli argentinsko državljanstvo.

Če bi danes moral voliti med slovenskim ali argentinskim državljanstvom, bi se odločil za argentinskega. Pa vendar bi ostal zaveden Slovenec, po rodu ali po izvoru.

Denimo, da bi prišlo do napetosti med Argentino in Slovenijo (oz. njenim režimom); npr. če bi slovenske oblasti spet zašle v narodni blaginji nasprotno politiko ali v povezavo z drugimi nedemokratskimi državami. Čemu bomo dajali prednost: argentinskemu ali slovenskemu državljanstvu? Resničnim potrebam slovenskega naroda ali zahtevam iztirjenega režima? Državljanstvo je bolj vezano na politično oblast kot na narodno zavest. Zato je mnogo Neslovencev, ki imajo slovensko državljanstvo. In zato je dosti Slovencev, ki nočejo slovenskega državljanstva v določenih razmerah in pod določenimi pogoji.

Prepričan sem, da kot Slovenec z argentinskim državljanstvom (ali, če hočete: kot argentinski državljan slovenskega izvora) lahko več koristim Sloveniji kot s tem, če bi imel slovensko državljanstvo. Posebno še, če bi slovensko državljanstvo bilo samo sredstvo za kakšne zasebne koristi (npr. vrnitev zaplenjenega premoženja) ali za morebitno vplivanje na slovensko notranjo politiko (ki je sila majhna).

Informacije iz Slovenije

V vseh razpravah o kupčevanju z orožjem se vedno znova zastavlja vprašanje, koliko je kdo od prodajalcev in kupcev spravil v lastni žep. Tudi ob slovenskih kupčijah je to vprašanje nenehno v zraku, saj je šlo v tej trgovini za velike količine in visoke vsote.

Vse to bo prišlo na plan takrat, ko bodo o tem spregovorili kupci, oziroma bodo ljudje, ki so dajali denar za nakup orožja, začeli spraševati, kam je šel denar.

Dnevnik 19. avgusta piše o cenah orožja, ki ga je Hrvaška v začetku vojne kupovala tudi v Sloveniji. Cene so se takrat oblikovale na povpraševanje in tako je orožje dosegalo visoko ceno.

Razkritje te trgovine se po nekaterih znamenjih nezadržno bliža. Kajti konec koncev 800.000 ton različnega vojaškega materiala, kolikor ga je po besedah generala Špeglja Hrvaška dobila iz skladišč bivše JLA v Sloveniji, zahteva marsikateri odgovor. (STA)

Hrvaški prenovitelji se bodo na četrti konferenci balkanskih socialdemokratskih in socialističnih strank postavili po robu očitnim težnjam levih krogov Evrope, da bi ustvarili nekakšno novo balkansko federacijo ali konfederacijo, je v sredo 18. avgusta na tiskovni konferenci v Zagrebu dejal član vodstva hrvaške SDP dr. Zdravko Tomac.

Tomac je kritično govoril tudi o socialistični internacionali, ki je za to konferenco, in dodal, da imajo v delu internacionalne zmotne predstave o tem, kaj se sploh dogaja na Balkanu. Poudaril je tudi, da so celo pripadniki slovenske levece nakoliko nerazumni, ker gre v gradivu, ki ga pripravljajo za to konferenco, računajo tudi Slovenijo kot na del Balkana. V zvezi s položajem na Hrvaškem pa je ugotovil, da je tam demokracija šele na začetku in da v znatni meri kršijo človekove pravice. Da bi ta položaj spremenili, se bodo morali odločiti za demonstracije in proteste, je poudaril.

Sicer pa je dr. Tomac kritiziral nekatere težnje v Sloveniji, da bi morala biti meja Evrope že pri Bergani (na slovensko-hrvaški meji) namesto tam, kjer bi bila umestna — pri Iloku (na srbski meji). Menil je tudi, da se Hrvaški ne bi bilo treba odzvati na „verjetno načrtovane politične diverzije v okviru poskusov, da bi razbili hrvaško-slovenske odnose“. Pojasnil je, da obstajajo takšni poskusi na obeh straneh, je bilo pa več pobude vendarle v Sloveniji.

Predsednik Milan Kučan je bil na nekaj več kot 24-urnem obisku v nemški deželi Baden-Württemberg, kamor je predsednik dežele Erwin Teufel ob začetku svetovnega prvenstva v atletiki povabil voditelje držav, ki imajo z Baden-Württembergom posebej prijateljske odnose. Kučan, ki se je udeležil začetka prvenstva, je imel najprej politične pogovore s predsednikom katalonske generalitete Pujolom, z nemškim zveznim predsednikom Richardom von Wiesackerjem ter za zaključek še z ministrskim predsednikom Baden-Württemberga Teufelom. Sogovorniki so poudarili, da je za Slovenijo ključnega pomena nacionalni projekt za prihodnost in samo na tem projektu so Slovenijo pripravljeni podpreti ter v to podporo vključiti tudi svoje zaveznike.

Predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek se je vrnil s počitnic in se že lotil obilice dela, ki ga je čakala. Tudi v času parlamentarnih počitnic je bilo namreč na političnem prizorišču dokaj živahno, mediji pa napovedujejo vročo politično jesen. Zdaj bo prva popočitniška seja vlade, na kateri bodo posebno pozornost namenili informaciji o katastrofalni suši, obravnavali pa bodo vrsto zakonskih predlogov.

V začetku septembra bodo v Nemčiji, Avstriji, Madžarski in Češki potekale že pete otroške združene igre narodov, v katerih bodo tokrat prvič sodelovali tudi slovenski otroci. V dogovoru s pristojnimi državnimi organi bodo naše barve zastopali otroci iz treh obalnih občin, večina slovenskega dela srečanja pa bo v Piranu. Iger se vsako leto udeleži več otrok, leta 1991 jih je sodelovalo 60.000, lani pa že okoli 100.000.

Slovenska mezzosopranistka Marjana Lipovšek je s predstavo Verdijevega Falstaffa v Salzburgu ter s predstavami Monteverdijeve opere Kronanje Poppeje ob 350-letnici skladateljeve smrti in s slovesno predstavitvijo samostojnega recitala z Brahmovimi pesmimi te dni dosegla triumfalen uspeh. Samo v avstrijskem in nemškem tisku je izšlo okoli 40 izredno pohvalnih kritik. Vseh kritik pa se je ob koncu Salzburškega festivala nabralo več sto, kajti v Salzburgu je akreditiranih več kot 800 poročevalcev.

V Ljubljani so odprli največji kupovalni center v Sloveniji — Interspar. Po velikosti in izbiri blaga se uvršča med nakupovalne centre, kakršne v zahodni Evropi poznajo že dolgo. Meri približno 18.000 m² pokritih površin, v njem pa je 16 prodajaln, restavracija, banka, na voljo je 800 brezplačnih parkirnih prostorov za kupce. V centru prodajajo približno 25 tisoč izdelkov. Gre za skupno naložbo blagovnotransportnega centra Ljubljana, poslovnega sistema Mercator in Aspiaga — firme v sestavi Spar Avstrija za dejavnost zunaj Avstrije. Spar je največja veriga supermarketov na svetu, saj ima več kot 20.000 trgovin v 24-ih državah na vseh celinah.

Konec prejšnjega tedna je začel veljati poseben zakon o obdavčenju igralnih avtomatov zunaj igralnic. S tem zakonom je država pravzaprav legalizirala uporabo igralnih avtomatov v različnih lokalih, hkrati pa računa, da bo z davki pobrala vsaj majhen del dokaj velikega zaslužka, ki se je doslej nedovoljeno in povsem neobdavčeno stekal v žepe lastnikov avtomatov. Za kršitelje tega zakona je predvidena kazen najmanj 500 tisoč tolarjev.

Statistični podatki o slovenski industrijski proizvodnji v juliju niso nič kaj spodbudni. Julijski padec proizvodnje za 7 odstotkov v primerjavi z junijem je sicer tudi posledica dopustov, vendar pa je treba povedati, da je bila tudi junjska izdelava na sorazmerno nizki ravni. Povrhu vsega pa je bila letošnja julijska proizvodnja za 4,4 odstotka manjša od lanske julijske. Tako julijska proizvodnja upada že četrto leto zapored. V prvih sedmih mesecih letos pa je bila industrijska proizvodnja za 6,3 odstotka manjša kot v enakem obdobju lanske leto.

Tropska vročina je k rekam, jezerom in potokom predvsem pa k morskimi obali privabila števila izletnike. Na obalni cesti je prihajalo do popolnih prometnih zastojev. Kljub številnim gostom pa hoteli ob slovenski obali niso preveč zasedeni, pravzaprav le nekaj čez polovico. Večina obiskovalcev obale je ob koncu tega tedna prišla tja le na eno ali dvodnevni izlet. Letošnja suša je po ocenah strokovnjakov v Sloveniji najhujša v tem stoletju in druga najhujša v zadnjih 150-ih letih. Samo v kmetijstvu je škoda dosegla 34 milijard tolarjev. V številne kraje pa morajo s cisternami dovažati pitno vodo. Zaradi suše pa se je v zadnjih dneh povečalo število požarov, ki ogrožajo več sto hektarjev površin.

IVAN KOROŠEC

Bratje naši — mučenci

GOVOR OB ODKRITJU SPOMENIKA V D. M. V POLJU

Vseskozi me spremlja po daljnih cestah ta veliki zvon fare Device Marije v Polju, ko sem ga še brezskrben otrok poslušal tam preko Ljubljane. Daleč naokrog je vabil ta zvon k molitvi in delu, pel k žegnanskemu prazniku in jokali, ko je spremljal svoje farane na zadnji poti, na žegnano njivo.

To je bilo v času, ko je Slovenec še pozdravljat brata Slovenca, ko sta se soseda prijazno srečavala in je bil žegnanski praznik praznik molitve, zahvale, zdravega veselja in praznik značajno dobrih ljudi.

Pa so vstali tudi v tej fari, kakor povsod v Sloveniji, poslanci novega reda, obljubljali so boljše življenje, boljše pravico in boljše svobodo, pa enakost in bratstvo.

Kdo bi si ne želel boljšega? Toda, kdor obljublja dobroto, mora biti sam dober. Kdor se bori za pravico, mora biti pravičen. Sovraštvo ne more razdajati ljubezni.

In tisto o enakosti in bratstvu! „Srečni vsi bi bili, ko kruh delil bi z bratom brat...“ poje pesnik.

Po slepoti zahodne demokracije je Slovenija po vojni postala boljševiška republika vsemogočne samooblasti. Od obljub ni ostalo ničesar. Na enakosti in bratstvu je ostal zaprašen črn pajčolan rdeče utopije.

Boljša življenje, boljša pravica in boljša svoboda so bile last privilegirane kaste. Narod pa so razdelili kakor podeli umni živinorejec govedo. Za pleme, za delo in zakol. Bratstvo je bila enakost v grobovih.

Vsi smo se zavedali pred vojno, da bi bila potrebna neka prenova slovenske družbe, morda celo preusmeriti tračnice za novo slovensko pot. Toda prenova v spoštovanju različnosti, v poštenju, z orodjem resnice in pravice, ne z orožjem nasilja, laži in umorov.

Vsi smo gojili mržnjo do okupatorjev. Vsi smo hrepeneli po svobodi naše domovine, vključno s Koroško, Trstom, Gorico in beneško Slovenijo. Toda o svobodi brez „izmov“, brez srpa in kladiva. Hrepeneli smo po svobodi slovenske, ne sovjetske Slovenije. Zato smo odklanjali novi red Stalinovih poslancev. Toda za ta naš odklon so nas nazvali s psovko „izdajalci“. Ko pa so se pozneje sami uprli prav istemu Sta-

linu, so bili heroji.

Neizpodbitna zgodovinska resnica je, da je skupina vodilnih komunističnih revolucionarjev izrabila stisko slovenskega naroda — okupacijo, za krvavo revolucijo za dosego oblasti boljševiškega sistema.

Kako se ne bi veren slovenski narod uprl nasilju brezboštva? Kako bi mogli stopiti v vrste tistih, ki so vpili: „Smrt farjem!“ (Oprostite, to je bila psovka za duhovnike.) Kako bi mogli iti v korak z breznarodnim komunizmom?

Sprva smo jih svarili, pa so nam odgovarjali z nasiljem. Nasilje pa je, naravno, rodilo odpor. Se ni dalo drugače! Hoteli smo živeti! Kako bi nas sužnji Stalina učili svobode? Kako bi nas njegovi verniki učili katekizma?

Pred časom sem se srečal z nekdanjim partizanskim političnim komisarjem. Debata je šla v iskanju vzrokov slovenske razdvojenosti in sovraštva. Prišla sva do zaključka, da če bi bila OF resnično vsenarodno gibanje in ne orodje komunistične partije, bi ne imela političnih komisarjev, če ne bi bilo teh, bi ne bilo nasilja nad narodom, torej bi ne bilo odpora. Bila bi resnična borba proti okupatorju v interesu naroda, ne ene partije.

Narod si ni želel zamenjati eno diktaturo za drugo, nacifašizem za komunizem. Narod si je želel resnično pravno svobodo. Čas je dokazal resnico.

Pesem mogočnih zvonov te fare se je med vojno spremenila v žalostinke. Pokopavali smo prve žrtve rdeče justice:

V „borbi proti okupatorju“ so mučili in umorili idealnega mladeniča te fare Holozana Draga.

V tem znamenju so ugrabili, mučili in umorili nosečo ženo, mater petih otrok — Pogačnikovo mamo. Kot steklega psa so jo pobili krampom, ko je k sebi stiskala še nerojeno dete.

Ženi je kmalu nato sledil v mučeništvu še mož, oče, podžupan Feliks.

Za „borbo proti okupatorju“ so požgali Vevško papirnico. Preko 800 mož in fantov obeh tedanjih občin: Device Marije v Polju in Dobrunj je za to izzivanje umiralo na

Odkritje spomenika žrtvam komunističnega nasilja v Devici Mariji v Polju

15. avgusta 1993

Veliki poljski zvonovi so vabili k slovesnemu pokopu svojih pobitih faranov. Ob 3. uri popoldan so napolnili verniki od blizu in daleč cerkev Marije Vnebovzete, da prisostvujejo maši, ki jo je daroval župnik v spremstvu župnikov sosednjih župnij. Prepeval je farni mešani zbor. Pri darovanju so zapeli pesem „Zmagala si...“, ki jo je skomponiral pobiti faran Lojze Martinc in je vseh 48 let niso smeli peti.

Po maši se je razvil pogreb na pokopališče pred spomenik, ki je bil okrašen s cvetjem, lučkami, državno in narodno zastavo s črnim trakom. Po blagoslovu spomenika in molitvi so pevci zapeli Gallusovo: „Tako umirajo pravični“.

Slavnostni govornik je bil Ivan Korošec. Nekako sredi govora, ko je obsodil politične komisarje in OF, so komunisti zunaj pokopališča poslali interferenco v zvočne napeljave — pesem in petelinje petje. Prekinili so zvok. Govornik je počakal trenutek — potem pa je šlo vse spet mirno naprej.

Prav pred blagoslovitvijo spomenika so po telefonu grozili anonimni klici, da bodo spomenik porušili, zato so ga prireditelji noč in dan stražili.

Sledila je recitacija Martina Zajca: „So-

Rabu.

Drage sestre in bratje, vprašam vas: Ali je bila to borba proti okupatorju ali je bila kolaboracija z okupatorjem v uničevanju slovenskih življenj?

Po vojni pa so celo zvonovom zasuli usta. Cel zvonovi so obnemeli ob tolikih smrtih. Človek se zgrozi ob tem črnem marmorju imen pobite slovenske mladosti. Ni je pomiril tuji meč, pomiril jo je brat — komunist.

Zakaj, moj Bog? Povej mi, brat — zakaj?

Umirali so za večno veljavne vrednote:

Bog, narod, domovina!

Za te vrednote je bila žrtvovana slovenska mladina. Čas je dokazal, da je bila izbira teh vrednot pravilna.

Vrnimo zopet te vrednote narodu in narodu bomo vrnili dušo.

Danes so zopet zapeli veliki farni zvonovi v Devici Mariji v Polju. Pa to ni pesem žalostinke, ne prazničnega razpoloženja. V tem bronu je bolečina ponosa, iztisnjena iz zadnjih vzdihov umirajočih domobrancev in faranov, pomorjenih v Teharjah, Kočevskem Rogu, Hrastniških rovih, Velikem Osolniku, Toškem breznu in po vseh moriških Slovenije.

V tem bronu mogočnih zvonov je krik umirajočih življenj Pogačnikove mame in njenega otroka. V tem bronu je prošnja matere v smrtni stiski, prošnja svojim morilcem: „Pustite naju živeti! Vsaj zavoljo otroka me pustite!“

Bratje naši — mučenci! Vi se danes vračate na svoje domove. Iz neznanih grobišč se vračate na domača pokopališča v žegnani grob, kjer bo vam večno pel vaš veliki zvon.

Grobovi doma so že svobodni. Ko bodo povsem svobodni tudi naši domovi in bo povsem svobodna tudi naša beseda, se bom iz dalje povrnil še jaz, da bom spet z vami poslušal ta veliki zvon, ki poje blagoslova in sreče naši mladi slovenski državi, ki prosi miru, sožitja in sprave v našem narodu. Ta veliki zvon poje in bo večno pel slavo in večni pokoj vam, dragi naši mučenci!

neti mrtvih domoljubov“, ki jo je lepo recitirala Anica Gabrovšek Kramarjeva. Prebrala je tudi svoja pričevanja.

Po pesmi „Lipa zelenela je“, je recitirala Anica Trile-Mežanova svojemu bratu: „Janezu v spomin“. Sledila je recitacija iz Debljakove Črne maše.

Nato je govoril Krenerjev Martin iz Žabnic pod sv. Višarjami. Kot mladenič je živel v Polju. Prišel je po vseh teh dolgih letih, da se zahvali vsem faranom, ki so dali svoja življenja za domovino. Zahvalil se je tudi tedanjim dekletom: Zdenki V., Slavki N. in Marici K., junakinjam, ki so maja 1941-42 skrivaj prenašale preko italijanskih straž orožje za prvo nacionalno ilegalo, ki se je zbirala na drugi strani Ljubljane.

S pesmijo „Oče, mati...“ in pa „Glejte že sonce zahaja“ je bil simbolični pokop končan. Vsi navzoči so bili povabljeni v župnišče na pogostitev.

Pavla L. Korošec

Poslano v objavo

Franček Breznikar je poslal Novi zvezi v Ljubljano članek, ki so ga objavili v zadnji številki. Žal pa je tam odpadel odstavek, ki ga sedaj objavljamo, saj saj jasno razgalja laž OF in NOB.

Vem, da je doma vedno več nevernih Tomažev, ki dvomijo in ne verjamejo, da se je NOB borila proti okupatorju, kajti ni dovolj samo to reči, treba je to trditev podpreti z neovrgljivimi dokazi in kaj je lažje — ga kot to povedati s številkami, saj po vsem svetu volivne rezultate povedo s številkami, četudi so volitve lahko nepoštenosti; zato pozivam vse nekdanje in sedanje komuniste z Milanom Kučanom na čelu, z dr. Drnovškom, raznimi Ribiči, Mački in drugimi „narodnimi heroji“, naj odgovore na ta vprašanja: Koliko okupatorjevih vojakov ste pobili med letom 1941 in 1945? Morda 200, ali 2.000 ali pa 20.000 — koliko ste v istem času pobili poštenih Slovencev: morda samo 200 ali 2.000 ali 20.000 ali pa še nekaj deset tisočev več? In koliko ste pobili fašistov 8. septembra, ko je Italija kapitulirala? Znano je, da nobenega, saj ste vse višje oficirje spremili do italijanske meje, da so varno odšli v Italijo, za PLAČILO, ker so vam njihovi vojaki s težkim orožjem pomagali razbiti grad TURJAK in pobiti skoro vse vojake, tudi ranjence, kar je v nasprotju z vsemi mednarodnimi zakoni? Če ste pobili 100-krat ali 200-krat več okupatorjevih vojakov, potem vam priznamo, da ste se borili proti okupatorju, če pa je resnica ravno nasprotna, da ste pobili 200-krat več Slovencev kot okupatorjev, potem je čisto jasno, da ste se borili proti slovenskemu narodu in za vašega „maršala“ Stalina, ki je po izjavah pisatelja Solženicina v mirnem času dal pobiti 74 milijonov Rusov, medtem ko je Hitler za časa vojne kriv za 36 milijonov žrtev. Kdo je torej večji zločinec?

Možen je eden izmed teh odgovorov: 1. da poveste čisto resnico — pobili smo okrog 200 tujih vojakov, 2. da še naprej lažete kot ste to delali 50 let in 3. da odgovorite z molkom, vendar vedite, da v tem primeru ne velja naš pregovor, ki pravi: kdor molči, devetim odgovori, pač pa latinski: Qui tacet consentire videtur — kdor molči, se zdi, da soglaša. Skrajni čas je že, da narod zve vso RESNICO!

(Ali se spomnite, kako je „maršal Tito“ zagrozil zaveznikom, da se bo boril ramo ob ramo skupaj z Nemci, če bi se izkricali na BALKANU?)

Franček Breznikar

Informativni tednik

slovenske brazde

prinaša vsak četrtek 16 strani zanimivega branja. Izhaja že četrto leto kot glasilo Slovenske ljudske stranke in vseh podobno mislečih — desno usmerjenih strank ter posameznikov. Tudi vi, spoštovani izseljenci, ste vabljeni, da s svojimi prispevki vsebinsko obogatite naše glasilo. Le tako se bomo bolje spoznali in z razumevanjem sodelovali za dobrobit vseh pošteno mislečih Slovencev.

Prisrčno vabljeni k sodelovanju!

NAROČAM SE NA ČASOPIS SLOVENSKE BRAZDE

Priimek in ime:

Ulica: Kraj in poštna številka:

Država: Telefon:

Podpis:

Trimesečna naročnina je 980 SIT, za upokojece, dijake in vojake 882 SIT, za tujino 40 DEM oziroma ustrežna protivrednost druge kovrtibilne valute.

Žiroračun: 50101-603-43715

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Slovenske brazde, Zarnikova 3, 61000 Ljubljana. Na časopis se lahko naročite tudi tako, da nas pokličete po telefonu (38-61) 301-891, faks (38-61) 301-871.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

41. obletnica blagoslovitve Hladnikovega doma

KOPER — Pred letom dni je izšla lepa knjiga v slovenščini in italijanščini z monografijo mesta Koper. Zaradi pohvalnih ocen so se odločili, da monografijo izdajo tudi na angleškem jeziku in sicer v 1.500 izvodih pri založbi Premo.

LJUBLJANA — Na TV Ljubljana so predvajali argentinskega komponista Carlosa Guastavina ciklus Marka Finka. Pri klavirju ga je spremljala Nataša Valant. V programu so bile slike z raznimi cvetlicami, ki jih Guastavino opeva, in kratek intervju s pevcem, med petjem pa so posredovali prevod besedila v slovenščini.

BENETKE, Italija — Na beneškem bienalu, ki je potekal vzporedno s 45. grafičnim bienalom, so v teatru La Fenice nastopili simfoniki RTV Slovenija z dirigentom Antonom Nanutom. Izbrali so štiri kompozicije iz svetovnega repertoarja skladateljev Edgarja Varèseja, Luigija Nona in Arnolda Schönberga.

LJUBLJANA — Prvo barvno fotokarto Ljubljane je izdala Mestna geodetska uprava. Na njej je z aeroposnetkom predstavljeno središče mesta med Golovcem in Tivolijem, vpisane pa so vse ulice in trgi ter v štirih jezikih predstavljeni najzanimivejši turistični in hotelski objekti.

PRAGA, Češka — Sedem slovenskih pesnikov je nastopil na literarnem večeru, ki ga je organiziral prevajalec František Benhart. Udeležili so se ga Aleš Debeljak, Veno Taufer, Tomaž Šalamun, Milan Jesih, Milan Dekleva, Svetlana Makarovič in Miroslav Košuta.

LJUBLJANA — Ljubljanski inšpektorji so pregledali delovanje v 32. galvanah (v njih površinsko zaščitijo kovine — galvanizacija) ugotovili, da v večini teh obratov ni poskrbljeno za ustrezno čiščenje tehnoloških odpadkov. Namesto da bi pošiljali v kanalizacijo očiščeno vodo, rajši svoje odpake razredčijo in jih take pošljejo naprej. S tem pa porabijo — v časih, ko primanjkuje vode — velike količine vode. Zato bodo nekaterim s 1. oktobrom zaprli dotok vode in tudi kanalizacijo za izpust odpadka.

LJUBLJANA — Lansko leto so v bežigradski šoli Danile Kumar odprli dva oddelka osnovne šole z waldorfskim izobraževalnim programom, letos pa so z začetkom pouka odprli tudi waldorfski vrtec, ki bo v raznih oddelkih družil otroke med tretjim in sedmim letom; v vsaki skupini pa bo med 20 in 25 otrok.

LJUBLJANA — Po desetdnevni junijski vojni 1991 so v Sloveniji zabeležili 43 primerov suma vojnih hudodelstev ali drugih hujših kršitev mednarodnega humanitarnega in vojnega prava. Te primere bodo predstavili komisiji pri OZN, ki preučuje take zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije. V poštev pridejo v Sloveniji predvsem uničevanje lastnine, ravnanje z vojnimi zaporniki in ujetniki, hudodelstva zoper civilno prebivalstvo (v naseljih ali posamezno) z zastražovalnimi ukrepi, mučenjem in zloraba mednarodnih znamenj (zloraba znamenj Rdečega križa med

vojnimi operacijami). Zaenkrat je znanih le 18 storilcev, ki pa so — po odhodu JLA — izven slovenskega ozemlja.

PTUJ — Podjetje Orinoco pripravlja za slovenski trg naravne sadne koncentrate tropskega sadja. Material dobiva od švicarskega Hikoma, ki ima nasade tropskega sadja od Brazilije do Indonezije. V svojih predelovalnicah predela sadne koncentrate in jih spet zamrznjene ohranja do uporabe. Sadni koncentrat naj bi bil namreč boljša in bolj hranljiva pijača kot pa navadni konzervativni in pasterizirani sokovi.

MULJAVA — Letošnjo nagrado Kresnik 93 za najboljši slovenski roman, izdan leta 1992, je dobil Miloš Mikeln z romanom Veliki voz. Poleg naslova je dobil nagradnec 10.000 nemških mark. V zadnjem, finalnem izboru, so mu drugovali s svojimi deli še Nedeljka Pirjevec, Ivo Zorman, Peter Malik in Igor Škamperle.

ŠENTVID PRI STIČNI — Letos so se že štiriindvajseti zbrali pevci na Taboru pevskega zbora, ki je letos imel geslo Pojo naj ljudje, Udeležilo se ga je okoli 6.000 pevcov, med njimi člani iz sedmih zamejskih zborov iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. Na skupnem nedeljskem koncertu so zapeli enajst pesmi igrivega značaja; dirigiral so Tanja Kuštrin, Marjan Žula in Damijan Močnik.

ŠMARJE PRI JELŠAH — Tu imajo najstarejšo — staro 40 let — lokalno radijsko postajo. S proslavitvijo je združena tudi postavitev novega oddajnika na Boču, ki bo prinesel novih potencialnih poslušalcev iz severozahodne Slovenije. Prejšnji oddajnik je bil v vojni po osamosvojitvi med raketnim napadom poškodovan in zato povzročal marsikaj prekinitve in motnje. V tekstu so tudi dela za drugi studio.

TRBOVLJE — Strojnegradnja je pripravila prototipa zgibnih nakladnikov Bull 2, ki jih bodo za demonstracijo njihove uporabnosti predstavljali po Evropi. Če bodo ocene pozitivne, bi jih od prihodnjega maja poslali tja še kakih štirideset. Naslednji korak pa je predstavitev strojev na azijskem, afriškem, vzhodnem in bivšem jugoslovanskem trgu.

LJUBLJANA — Mesto Ljubljana vsako leto ob zaključku kulturne sezone podeli svojim najvidnejšim umetnikom Župančičeve nagrade. Letos je bil med nagrajenci tudi dr. Mirko Cuderman in sicer za dolgoletno upešno vodenje društva Consortium musicum, Slovenskega komornega zbora in za koncertne nastope v lanskem letu.

MARIBOR — Na slovenskem rockovskem festivalu Slovenija Rock 93 je nagrado strokovne žirije prejela skupina Neron iz Žalca (peli so Beli prah), nagrado po izboru organizatorjev Be Radio iz Maribora (Ne v pepelnik bruhaj), nagrado občinstva pa Mercedes Band iz Novega mesta (Pot).

LJUBLJANA — V Mali dvorani v Tivoliju so ljubitelji irske folk glasbe zasedli vse prostore (kakih štiri tisoč), ko je nastopala skupina sivolasi in bradatih možakarjev skupine The Dubliners. Tri ure so prepevali veselo popevke in melanholične balade. Sicer pa so Dublinersi že drugič nastopali v Sloveniji in jih pričakujejo še kdaj.

LJUBLJANA — Ob svoji 70-letnici je Aeroflot vzpostavila progo Moskva-Ljubljana-Moskva kot eno izmed novih prog, ki naj bi pomagale vzpostavljati zveze na gospodarskih, kulturnih in drugih področjih.

V nedeljo, 25. julija nas je navsezgodaj pozdravil lep sončni dan. Cerkev, Dom in tudi nekatere hiše so bile za ta dan praznično oblečene. Izpostavljene so bile argentinske in slovenske zastave. Točno ob deveti uri se je velika množica zbrala pri skupni sveti maši, ki jo je daroval prelat dr. Alojzij Starc za žive in pokojne člane Društva Slovenska vas, še posebno pa se je spomnil gospoda Habiča, ki smo ga tisti dan pokopali in ki je pustil veliko praznino, saj je bil vedno izredno dobre volje in priljubljen pri starejših kakor pri mlajših.

Takoj po maši smo se pomaknili v Hladnikov dom, kjer smo ob prijateljskem pogovoru zajtrkovali, gledali nogometno tekmo, ki sta jo odigrali moštvi iz San Justa in Slovenske vasi, katero je pripravil vaščan Toni Žitnik in tako dočakali skupno kosilo.

Ob štirih popoldne je pričel kulturni program, ki ga je mladina skupaj s pevci pripravila za letošnje slavje.

Predsednik Društva Vinko Glinšek je pozdravil vse navzoče, še posebej zastopnike vseh Domov in predsednika Zedinjene Slovenije prof. Tineta Vivoda.

Takoj nato so naši mladi igralci pod vodstvom Mirijam Goljevšček uprizorili kratek humoristični skeč z naslovom Bahachi. Igrali so sami mladi igralci, ki so se že večkrat pojavili na odru in katerim gre naš poseben pozdrav in zahvala za voljo in vztrajnost pri vajah. Želimo pa jih kaj kmalu zopet videti na odru.

Za govornika na obletnici je bil naprošen Nace Hladnik, pa nam je sporočil zadnji čas, da se ne more udeležiti našega praznika. Poslal nam je govor, ki ga je prebral povezovalac kulturnega programa Franci Stanovnik. Naj navedemo nekatere odlomke iz govora:

„Poglejmo, kako so in kako živijo oni, ki so ostali doma v Sloveniji? Ki so se v bližnji preteklosti znebili dvojnega jarma. Jarma, ki se mu pravi komunizem, ki je kot jedka kislina razjedal vero naroda, njegovo voljo do življenja, njegovo moralo in njegovo upanje na boljše čase.

Prav tako tudi drugega jarma, jugoslovanskega jarma, ki je izrabljaj slovensko delavnost in podjetnost. Ko se je toliko slovenskega denarja stekalo preko jugu. Od tam pa so prihajali zakoni in ukazi, ki so dali slovenščini vedno manj veljave...

So Slovenci, naši nečaki in nečakinje in njih otroci tudi ostali tako nespremenjeni kot narava? Kot slovenska pomlad? Že način življenja in dela je drugačen kot je bil.

Med meščanom in kmetom je manjša razlika. Tudi med kmečkim prebivalstvom na ravni in v hribovskih vaseh še več podjetnosti in več napredka kot pa po vaseh na ravnini.

Kjer je nekoč stala ravna s slamo krita bajta, stoji zdaj lepa nova hiša. Asfaltirana cesta pride do majhnih vasi. V vsaki hiši je telefon in centralna kurjava.

Gozd je prerastel gozdne jase in laze, kjer so nekoč kraljevali pastirji. Smrekovi, bukovci, in na Krasu borovi gozdovi, so danes najlepši okras slovenske zemlje. Ni iz sončnih bregov izginila vinska trta.

So pa Slovenci zelo korajžni ljudje. S tako korajžo so ugnali jugoslovansko vojsko. Z golimi rokami skoraj so zadržali tanke in težko orožje, da ni jugoslovanska vojska mogla priti do svojih ciljev.

V tistih dneh se je vršila ne v naprej napovedana sprava med sinovi in hčeraми partizanov in domobrancev. Rama ob rami so nastavliali ovire, da jugoslovanska vojska ni mogla naprej. Žrtvovali so svoja življenja, svoje avtomobile, svoje traktorje in gradbene stroje, da so

ustavili prodiranje jugoslovanske vojske. Tiste vojske, ki so jo vzdrževali s svojimi davki.

Starejših, mislim tiste, ki so vsa dolga leta po vojni v zavetju komunizma vladali nad narodom, takrat ni bilo zraven. Zavedli so se, ko so videli, da je mlademu rodu najpečja vrednota narod in potem, zelo daleč, partija in medsebojne razprtije.

Tako tudi ti stari, zagrizeni komunisti niso mogli drugače kot pristati na samostojno slovensko državo. Mladi rod, ki je zrastle vzgojen po njihovih metodah, jim je ušel iz ojnec. Morali so mu slediti, ali pa ostati osamljeni.

V domovini je zrastle nov rod, ki ne verjame več, da se je slovenska kultura in zgodovina pričela leta 1941. Ta novi rod pa ne živi ves iz idealov, za katere živimo in se borimo mi, ki živimo v tujini. So mnogi, v polstoletni molki prisiljeni, ki so prežeti krščanskega in demokratskega duha. Drugi vidijo svoj ideal samo v potrošniškem srednjeevropskem liberalizmu.

Ves ta mladi rod pa je z večjim ali manjšim potrpljenjem prenašal sovladanje tistih, ki so kot „zdravo jedro“ obvladovali vso politično in gospodarsko življenje Slovencev do sedaj.

Ljudje so spomine na svoje drage, po krivici pobite, hranili skrite vsak v svojem srcu. Zdaj je venar prišel dan, da nekaj iz svojega srca prenesejo lahko v zlate črke, v spominske marmornate plošče vklesano. Odslej bodo imeli kraj, kjer bodo za svoje drage lahko pomolili, prižgali svečo in položili šopek rož.

V kamen ali marmor vklesani napisi in številke so bili vse doslej najtrdnjeji dokaz za zgodovinarje. Da se je tisto, kar je v kamen vklesano tudi resnično zgodilo tedaj in tako, kot je vklesano v kamen.

Prišlo bo nekoč leto 2045. Kdo bo takrat še bral slavospeve o „junaških“ podvigih OF in NOV? Zapršeni bodo ležali na policah v knjižnicah. Kvečemu kak zgodovinar jih bo še bral.

Narodnih herojev, njih kolajn in visokih pokojnin, ne bo več. Tudi ne več mastno plačanih funkcionarjev, ki so v imenu komunistične stranke vladali narodu.

Na Vernih duš dan pa bo šel leta 2045 nečak nekdanjega domobranca na pokopališče in se ustavil pred spominsko ploščo s svojim unukom.

Fantek, njegov vnuk, ki se je šele lani naučil brati, bo bral kar je na spominski plošči napisano. Z zlatimi črkami vklesanimi v marmor. Prestrašil se bo dolge vrste imen, sto imen eno za drugim. Gledal bo dolge vrste zlatih črk in pogledoval svojega deda.

„Dedek, kaj se je zgodilo takrat, tistega leta 1945, da za vse piše, da so umrli takrat?“

In dedek bo ponovil zgodbo, tako kot jo je slišal od svoje matere. Vse tisto mu bo povedal, kar nas vse danes boli, takrat pa bo že zgodovina. Zgodovina za veke v kamen vklesana.“

Po govoru je nastopil šolski pevski zbor pod vodstvom sestre Snežne in zapel „Rastejo v strmi gori“. Takoj za tem, tudi pod istim vodstvom, je mladinski zbor zapel „Ti domača hiša“ in „Kazen“. Tu se pozna, da so Marijine sestre dale novega duha in nove moči naši mladini.

Naš dirigent Jože Omahen pa je vodil mešani zbor, ki je zapel tri pesmi in sicer prekmursko pesem Fraceta Marolta Venci beili, koroško Rož, Podjuna, Zila in Tam na vrtni gredi. Za zaključek programa pa je mlada plesna skupina zaplesala ob zvokih slovenskih melodij pod vodstvom Boga Rozina, ki že več let pripravlja te plesne.

Kulturni program se je zaključil z besedami zahvale vsem voditeljem in nastopajočim in s povabilom, naj ostanejo na družabnem programu ob zvokih orkestra, kar je večina tudi storila in tako se je praznik slavja zavlekel ob lepem razpoloženju pozno v noč.

fs

Rešitev križanke

ZAČETNICE: PREŠEREN, ŠMARNA GORA
Al gorje odlašavcam,
ki tak svojo dušo črtjo,
da it opuste pred smrtjo
roženkranc in litanije
molit, hvalo pet Marije.

A	Pojdem	F	Eston	L	Notri
B	Ropot	G	Nocoy	M	Advent
C	Eskim	H	Štule	N	Godci
Č	Šleva	I	Mitja	O	Orlič
D	Edikt	J	Aljaž	P	Rovtar
E	Rjuha	K	Rajam	R	Alpsko

Osebnosti

Smrt: V Rožmanovem zavetišču je umrl Anton Čepon (87). Naj počiva v miru!

MALI OGLASI

Se je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. **Alejandro Igljč Šef.** Glavarjeva 45. 61000 LJU-BLJANA - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362. **Proyectos de Informática S.A.** - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713.

NEVESTE - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. **Gabrijela Marolt** - Tel. 664-1656.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. **Marko Mustar**; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes oseo-integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je **Juan Kočar**. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265.

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sredo, petek od 17. do 20. ure - Roque Saenz Peña 3245 - (1752) Lomas del Mirador - Tel.: 652-1910.

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uradije od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uradije ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uradije ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uradije ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12-.

Slovenska kulturna akcija Kulturni večer

v spomin Ladislava Lenčka

V soboto 11. septembra z mašo ob 19.15 v Slovenski hiši

Slovenski telefonski imenik

1) Trgovski del: Podjetniki, obrtniki, trgovci, profesionalci: Vaš oglas ne sme manjkati v novi izdaji SLOVENSKEGA TELEFONSKEGA IMENIKA, ki je v pripravi. Cena najmanjšega oglasa — 3 vrstice — je \$ 30.-. Vsaka nadaljnja vrstica pa \$ 20.-

2) Osební del: Če želite objaviti vašo telefonsko številko v novi izdaji SLOVENSKEGA TELEFONSKEGA IMENIKA, sporočite to najkasneje do 31-10-1993 osebno, po pošti ali telefonsko v SLOGO. Objava v osebem delu je brezplačna.

SLOGA: Bm. Mitre 97 - 1704 Ramos Mejía - Tel. 658-6574 - 654-6438 / 656-6244. Uradne ure: ob delavnikih od 10. do 19. ure.

V SLOGI JE MOČ!

SLOGA SPOROČA UPOKOJENCEM,

da lahko vložite svojo pokojnino v posebno hranilno vlogo v Mutual SLOGA, za katero veljajo 4% višje obresti kot za ostale vloge. Trenutno je to 20% letnih obresti brez vsakih upravnih stroškov. Podrobnejše informacije v naši glavni pisarni in v podružnicah ter po tel. 658-6574, 654-6438 in 656-6244 v uradnih urah ob delavnikih od 10. do 19. ure.

V SLOGI JE MOČ!

„Iz roda v rod duh išče pot“

Slomškov dom

bo praznoval
v nedeljo, 19. septembra

OBLETNICO USTANOVITVE

s celodnevno prireditvijo.

Vsi lepo vabljeni!

SDO

SFZ

V nedeljo, 5. septembra bo

23. MLADINSKI DAN

na Pristavi

8.00 Začetek tekmovanj
11.00 Dviganje zastav
11.30 Sv. maša
13.00 Kosilo
16.30 Kulturni program
18.00 Skupaj bomo gledali nogomet na velikem ekranu
20.30 Prosta zabava - Kres.

Lepo vabljeni

SDO

SFZ

SANHUŠKA MLADINA VABI NA

32. MLADINSKI DAN

v nedeljo 12. septembra 1993

Pričetek s sv. mašo ob 8. uri,
nato tekme v odbojki, nogometu, ping-pongu, „truco“, taroku in kegljanju ob 9.30 uri.
Ob 13. uri kosilo

Popoldne ob 19. uri kulturni program:
„V znak zahvale in priznanja Argentini“
Nato prosta zabava.

Vas pričakujemo!

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

PETEK, 3. septembra:

Kulturni večer SKA. Predavanje dr. Janca Zorca ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 4. septembra:

27. dan ZSMŽ ob 19 v Slovenski hiši:
Koncert: Anica Rode, Luka Debevec in prof. Ivan Vombergar.

NEDELJA, 5. septembra:

Maša za gen. Rupnika, Hacina in druge domobrnce ob 9.30 v Slovenski hiši.

23. Mladinski dan na Pristavi ob 11.

ČETRTEK, 9. septembra:

Seja izvršnega obora Zedinjene Slovenije ob 19. uri

SOBOTA, 11. septembra:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

Kulturni večer SKA v spomin L. Lenčku z mašo ob 19.15 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. septembra:

Skupno kosilo vseh domobrncev v Argentini. Čisti dobiček za Rožmanov dom.

32. Mladinski dan v San Justo

NEDELJA, 19. septembra:

Obletnica Slomškovega doma.

V SLOVENSKE HIŠI IMAMO
NOVO LINIJO SAMO ZA
TELEFAKS,
KI BO STALNO PRIKLJUČEN

636-2421

ŠTEVILKA TELEFONA
OSTANE

636-0841

SKUPNO KOSILO VSEH DOMOBRANCEV V ARGENTINI ob 50-letnici ustanovitve

12. septembra na Pristavi

Ob 11.30 bo sv. maša, nato kosilo.

Čisti dobiček za Rožmanov dom